

A munkahelyi pszichoszociális kockázati tényezők: a pszichoterror

Virág László
munka és szervezet szakpszichológus

Háttér

- 1989 EU „Egészség és biztonság irányelvei” munkahelyi környezet
- 2005. január Helsinki: európai akcióterv kialakítása
- 2008. január 1.: 1993. évi XCIII. Tv. Módosítása: a pszichoszociális kockázati tényezők kezeléseinek munkáltatói feladatai
- 2008. július: EU lelki jóléti egyezmény

Munkavédelmi szabályozás

1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről VIII. Fejezet *ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK*

1/F. Kockázat: a veszélyhelyzetben a sérülés vagy az egészségkárosodás valószínűségének és súlyosságának együttes hatása.

1/H. Pszichoszociális kockázat: a munkavállalót a munkahelyén érő azon hatások (konfliktusok, munkaszervezés, munkarend, foglalkoztatási jogviszony bizonytalansága stb.) összessége, amelyek befolyásolják az e hatásokra adott válaszreakcióit, illetőleg ezzel összefüggésben stressz, munkabaleset, lelki eredetű szervi (pszichoszomatikus) megbetegedés következhet be.

Munkahelyi stresszforrások

Cooper-Marshall, 1980

- 1. munkából eredő faktorok
- 2. szervezeti szerep
- 3. munkahelyi kapcsolatok
- 4. karrier
- 5. szervezeti struktúra és légkör
- 6. szervezeten kívüli stressz

Pszichoszociális stresszorok

- Bejárás
- Második műszak
- Családi problémák
- Pozitív érvényesülés elmaradása
- Vezető-beosztott viszony megromlása
- Váratlan felmondás
- Egzisztenciális bizonytalanságok

Munkahelyi pszichoterror

- Rendszeres: ismétlődően történik
- Gyakori: legalább egy héten egyszer
- Tartós: legalább fél éven át
- Ellenséges: az érintettek vereséget szenvednek

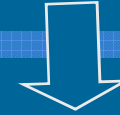
A pszichoterror folyamata

- Konfliktusok, nem fair viselkedés
- Pszichoterror, gyakori és tartós támadások
- Jogsértések, hátrányos intézkedések
- Kikerülés a munka világából, betegállomány, önkéntes kilépés, korai nyugdíjazás, öngyilkosság

A pszichoterror következményei

- Balesetek, hiányzások, késések
- Fluktuáció
- Egészségügyi költségek
- Szabályok megszegése
- Devianciák
- Kirekesztés a munka világából

- A dolgozók elköteleződése
- Munkateljesítmény
- Információáramlás
- Munkahelyi légkör

A megelőzés lehetséges formái

- Szervezetfejlesztés, kutatások
- Vezetőképzés, -továbbképzés, tréningek
- Beilleszkedés támogatása
- Eü.-pszich. vizsgálatok, rehabilitáció, rekreáció
- Munkakörök beszabályozása
- Jogi biztosítékok
- Munkavédelem
- Egészségmegőrző és –fejlesztő programok

Stresszkezelő programok bevezetésének főbb módszerei

- Diagnosztika
- Beavatkozás
- Folyamatfenntartás

Stratégia \Rightarrow munkacélok \Rightarrow akciótervek

Beavatkozás

- A veszteségek feltárása, csökkentése
- A stresszfolyamat leállítása
- Rizikómenedzsment, válságkezelés
- Az egyensúly helyreállítását célzó vezetői intézkedések megtétele

Utólagos rehabilitáció

- Tárgyalás, közvetítés
- Foglalkozási rehabilitáció
- Pszichológiai rehabilitáció
- Jogi rehabilitáció

Köszönöm a figyelmet!

Elérhetőségek:

Virág László 06 30 94 90 452
vajger.eva@freemail.hu